

Uprava: Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-53.
Ček račun: Ljubljana št. 14.614. Izhaja vsak dan, razen ob ponedeljkih in po praznikih.

GLAS NARODA

Naročnina na mesec je 12 Din. Za tujino 20 Din.
Uredništvo: Ljubljana, Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-53.
Rokopisov ne vračamo.

Štev. 104.

Ljubljana, petek 8. maja 1936.

Leto II.

Pravdo svojo pravdaj z bližnjim svojim sam, ali skrivnosti drugega ne odkrivaj; da te ne ograža, kdor to sliši, in ostaneš na slabem glasu.

Dnevna pratika

Petek, 8. maja 1936. Katoličani: Prik. sv. Mihaela. Pravoslavni: 25. aprila 1936. Marko.

Dežurne lekarne v Ljubljani

Petek: Dr. Kmet, Tyrševa cesta; Mr. Trnkoczy, Mestni trg; Mr. Ustar, Selenburgova ulica.

Vreme

Jugoslavija. Prevlađuje oblačno v celi kraljevini z manjšimi zjasnitvami na severni polovici države in v Primorju. Dežuje mestoma v severnih krajih, a rosi na jugu. Temperatura se ni bistveno spremenila. Kalinovik 6 C, Beograd 26 C.

Napoved za danes. Prevlađovalo bo oblačno v vsej kraljevini, jasno le na vzhodu, dež na zapadu države. Vetr spremenljiv. Sonce vzhaja ob 4.09, zahaja ob 18.51.

Dunajska vremenska napoved. Večinoma oblačno, od časa do časa dež. Nastopilo bo hladnejše vreme.

Gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Petek 8. maja: ob 15. uri: Družinski oče. Dijaška predstava po globečko znanih cenah od 5. do 14 Din.

Sobota 9. maja: Gozd. Red C.

Kino

SLOGA: Mladost zmaguje.

MATICA: Zločin v mornarici (zvočeri koncert).

UNION: Poročim kogar hočem

IDEAL: Vse radi glasbe.

Borza

Ljubljana, 8. maja

Današnja povprečna vrednost tujega denarja

	Dinarjev
1 hol. goldinar	20.82
1 nemška marka	17.63
1 belga	7.46
1 šv. frank	14.27
1 ang. funt	218.00
1 am. dolar	43.71
1 fr. frank	2.89
1 Kč.	1.81
V privatnem kliringu	
1 avstr. šilling	9.18
1 nemška marka	13.45
1 angl. funt	250.00

Zveze gospodinj VI. gospodinjska-gospodarska razstava na pomladanskem velesejmu v paviljonu »X« pod naslovom »Sodobna gospodinja« bo prikazana v obliki gospodinjske revije z poljudno razlago gospoda šef-režiserja O. Šesta, ki še vedno z zanimanjem sledi kretanju v našem javnem in zasebnem življenju. Revija bo podala poleg pravičnega in nepravičnega oblačenja tudi pravilno kretanje gospodinj, služkinj, žena v poklicih, mladih deklet ob raznih prilikah. Prikazano bo rodbinsko življenje v domačem krogu ali ob slavnostnih prilikah.

Zopet primanjkuje za nas denarja — Nedeljsko delo v trgovinah — Naše starostno zavarovanje — Ljubljanska opera v Splitu — Tragedija nesrečne družine — Izjalovljena sleparija — Dolarji iz Amerike

Krvavi plen velesil

Del Abesinije zahtevata Francija in Anglija, Mussolini pa hoče vso za sebe

Zeneva, 7. maja. w. Skoraj verjetno je, da si bodo razdelili Abesinijo Anglija, Francija in Italija na osnovi pogodbe, sklenjene med temi tremi silami leta 1906. Veliko iznenadenje pa je naredila v Parizu Mussolinijeva izjava, da pogodba iz leta 1906. v tem vprašanju ne pride v poštev, ker je Abesinijo zavzela sama Italija. V Londonu se radi te Mussolinijeve izjave niso nič razburili, pač pa so nekateri krogi mnenja, da se bo položaj, če Mussolini ne bo upošteval pogodbe iz leta 1906., zelo poostiril.

Gre za življenje Društva narodov

Zeneva, 7. maja. V soboto se sestanejo v Ženevi nevtralne sile. Temu sestanku pripisujejo nekateri zelo veliko važnost, ker Velika Britanija ne bo na tem sestanku dajala nikakih predlogov, temveč bo prevzela tiste mere, ki jih bodo prevzele tudi druge države. V Ženevi bodo igralo veliko vlogo nevtralne države; sedaj samo od njih zavis, ali se bo ženevska ustanova sploh še obdržala. Kaže, da skupina držav, ki se je preje tako zavzemala za sankcije, ne bo igrala baš velike vloge. Angleški zunanji minister Eden pride v Ženevo le »pogledat«, nakar bo svoji vladi sporočil o sklepih nevtralnih držav. Ni izključeno, da se bo ob tej priliki ukinilo izvajanje sankcij, ki ni niti malo uspelo ali kakorkoli vplivalo na potek vojne v Abesiniji.

Fantastični, senzacionalni film po znamenitem romanu

H. G. WELLSA:

NEVIDNI ČLOVEK

Izredno napeto! Senzacija! Premiera v soboto! KINO SLOGA.

Abesinijo bi se dalo morda rešiti, če bi Anglija zaprla Sueški prekop Zmaga Italijanov bi šele tedaj bila junaštvo

London, 7. maja. n. Velika zunanje politična debata v spodnjem domu je dala Edenovim sovražnikom lepo priliko, da so lahko ostro napadali Edenovo zunanjo politiko in njegove sankcije.

»Times« ob tej priliki Edena »ven vleče« ter pravi, da tisti, ki smatrajo britansko vlado in Edena za odgovorna za neuspeh sank-

cij, za katere se je izreklo drugače tudi drugih 50 držav, ne vedo računov o neklih stvarnih vzrokih, ki so zakrivali ta neuspeh. List pravi: Če bi zaprla Sueški prekop, bi morda rešili Abesinijo. To bi pomenilo junaštvo za Italijo, ako bi kljub temu zmagala.

Neguš

v Sueškem prekopu

Kairo, 7. maja. c. Kot poročajo, se nahaja ladja, s katero se vozi abesinski cesar Haile Selasije, v Sueškem prekopu in se bliža Port Saidu.

Brez navodil

Zeneva, 7. maja. w. Britanski zunanji minister Eden prispe v kratkem v Ženevo. Prisostvoval bo pri zasedanju DN toda brez vsakih instrukcij svoje vlade.

Vznemirjenje radi franka

Pariz, 7. maja. Na predvečerajšnji seji francoskega ministrskega sveta, ki mu je bil predsednik sam predsednik republike Albert Lebrun, so pretresali vsa vprašanja, ki se tičejo zmage levice pri zadnjih volitvah. Vlada je sprejela željo predsednika, da ostane na oblasti do 10. junija, ko bo sklicana nova zbornica. Minister za

Tudi ponev mora na varno: Često se pripeti, da je treba reševati mostove kake ladje, ki nasede na pečinah obrežij. Zato so sestavili posebno napravo, s katero prepelejo na žici vse ljudi na suho. Vsa naprava zgleda kot nekakšna reševalna vreča z rešilnim pasom, privezana na poseben škripec, ki potem drsi po žici. Vsakdo pa vzame na varno to, kar mu je najljubše. Kuhar si je torej izbral — ponev.

finance Marcel Regnier je na seji izjavil, da niso resnične vesti, ki krožijo že dolgo v javnosti, da bo vlada izdala stroge uredbe, s katerimi bo prepovedala izvoz zlata iz Francije. Dokler bom jaz minister za finance, je rekel Regnier, ne bo izvoz zlata v inozemstvo zabranjen. Še nadalje bomo branili francoski frank, toda ni povoda za kake izredne mere za zaščito franka, ker zadostujejo mere, s katerimi Narodna banka že zdaj zakonito razpolaga.

Predsednik ministrskega sveta Sarraut je pa izrekel nekakšno sožalje vsem ministrom, ki niso bili pri zadnjih volitvah zopet izvoljeni ter jih je prosil naj še naprej vršijo svoje posle do 1. junija.

Kdo bo francoski zunanji minister?

Pariz, 7. maja. r. Politični krogi ugibajo, kdo bo prevzel ministrsko mesto za zunanjo politiko. Nekateri so mnenja, da Leon Blum tu ne pride v poštev, pač pa Paul Boncour. Kot kandidate za zunanje ministrstvo se imenuje tudi Georges Bonnet in Herriot.

Razgovori s čitatelji

O tem in onem

Ljubljana, 7. maja.

Vpraševalcu:

Ne veste, kaj je homerski humor? To je tisti humor, ki zbuja homerski grohot. Homerski grohot pa je tisti grohot, ki je popadal celo homerske bogove, kadar je kak homerski junak svojo korajžo pokazal s prav homerskim zabavljanjem na nasprotnika. »Neizbrisljiv grohot bogov!« — ga imenuje Homer.

©

Patriotu v tolažbo:

Naj vam, prijatelji, zapišemo te besede, ki jih je izrekel prezident češkoslovaške republike Beneš v svoji pozdravni brzojavki, poslani kongresu legionarjev:

»Ne bojte se, bratje, nič stvari, ki utegnejo pritisli Možje, ki so izpolnili svojo najvišjo dolžnost v najtežjih časih, ki nočejo nikomur delati krivice, ki nočejo nikomur ničesar vzeti in ki vsem drugim želijo dobro življenje, ki pa hočejo z vso doslednostjo braniti svoje, ti možje bodo vedno in v vseh okoliščinah izpolnjevali svojo dolžnost tudi v bodočnosti do skrajnih meja svojih moči!«

Mi smo tudi mnjenja, da možje, ki so prepojeni s takim duhom, mirno lahko gledajo bodočnosti v obraz. Treba samo da je vsakdo res mož na svojem mestu in da izpolnjuje svojo dolžnost. Prva dolžnost vsakogar, ki čuti v sebi kaj odgovornosti do naroda in domovine, pa je danes — v teh nemirnih časih — ta: delati na pomirjenju duhov, na spravljivosti, složnosti in skupnosti.

Sovražnik ljudstva je, kdor hodi okoli in podpihuje. Kdor seje veter, bo žel vihar!

©

Somišljeniku gorenjskemu kmetu: Veseli nas, da soglašate z nami v tem, kar smo zadnjič zapisali tu o značaju in nalogah prave demokracije. In pripominjate: »Tudi jaz pravim, da je bilo doslej vse premalo odgovornosti. Kaj pa se je komu zgodilo, če jo je zavozil in je imelo ljudstvo od tega toliko in toliko škode? Zato pa se je tako lahkomišelnost delalo. Z večjo odgovornostjo bodo eni in drugi gospodje vse drugače pazili...«

Da, prijatelj, poostrena odgovornost vodstva mora biti tu! In to bo tudi bolj trdno povezovalo skupnost in olajševalo vzajemno delo.

Kar zadeva vaše opombe glede na interese kmetijstva, ki so prvobitni interesi države, vas bo gotovo zanimalo, kar je v istem smislu poudaril predsednik češkoslovaške poslanske zbornice Malypetr (danes berno to v praških listih):

»Nihče se ne more odtegniti odgovornosti! Kmetstvo ljudstvo ni bilo nikoli agresivno (napadalno), — tudi tedaj ne, kadar je branilo svoje interese. Kmet zahteva samo enakopravnost, na katero ima polno pravico kot važen narodnogospodarski faktor, ki pa je imel doslej vse premalo vpliva na lastna eksistenčna vprašanja. Državi in tudi narodu ne

Poti republike Poljske

Ljubljana, 7. maja.

Kot Slovane nas mora posebej zanimati in nas tudi zanima politika slovanskih držav. Že nekaj časa opazamo, da hodi Poljska čisto svoja pota, ki niso vselej v skladu s politiko, ki bi si jo kot Slovani v njenem in svojem interesu želeli od te druge največje slovanske države.

Poljski ministrski predsednik Kosiolkowski je nedavno na svojem obsežnem političnem potovanju obiskal tudi madžarsko prestolnico. Jasno je, da je tak obisk važen, zato je tem bolj čudno, da poljski tisk melone popolnoma molči o tem, oziroma ne reče nobene besede o politični strani tega potovanja in obiska. Komaj mimogrede je varšavski tisk omenil tudi politično ozadje potovanja ministrskega predsednika. V glavnem povdarjajo vsi listi samo gospodarski pomen tega — političnega pota.

»Kurjer Polski«, organ težke industrije, je n. pr. objavil intervju svojega posebnega dopisnika z madžarskim trgovskim ministrom Wichlerom, ki je dejal, da je dosedanja izmena blaga med obema državama primeroma majhna, da pa se ji odpirajo prav lepi izgledi za bodočnost. Na madžarski strani je opažati težnjo po povečanju uvoza sirovin in polfabrikatov iz Poljske. Z ozirom na madžarske devizne omejitve pa bi bilo povečanje takega uvoza izvedljivo še

le tedaj, če bi Poljska olajšala madžarski prodajo njenih proizvodov. Madžarska bi lahko izvažala na Poljsko sadje, povrtnino, vino in nekatere industrijske proizvode. Minister je na koncu izrazil upanje, da bo novi poljsko-madžarski gospodarski sporazum obrodil povoljne sadove.

Na podoben način pišejo tudi drugi poljski listi, ki precej kade madžarski in slikajo sprejem Kosiolkowskega v Budimpešti — kot triumf Poljske v Podunavju. »Kurjer Polski« celo pravi, da so se pri tem obisku še bolj utrdile prijateljske vezi med Poljaki in Madžari.

Razumemo, da politična vpljudnost in opreznost zahteva marsikaj, takega tona v pisanju poljskega tiska pa vendar skoraj ne moremo razumeti. In vendar tudi posebni dopisnik konservativnega »Czsa« piše, da se je zdaj potrdilo tisočletno prijateljstvo med obema državama, ki ju družijo skupna zgodovina in sorodna kultura.

Iz navedenih glasov poljskih listov je razvidno, da širša poljska javnost ni, oziroma bržkone po intencijah vlade naj ne bo informirana o vsebini političnih razgovorov o priliki budimpeštanskega obiska poljskega ministrskega predsednika. Zato poljski tisk tudi dosledno molči o nepovoljnih glasovih romunskega in francoskega tiska o tem obisku in o madžarski igri s — poljsko vlado.

Najboljša burka!

2 uri smeha!

Danes poslednjič!

MLADOST ZMAGA

LIANE HAID in v dvojni vlogi HERMAN THIMIG, LEO SLEZAK, HANS MOSER in CARL ANTON.

Burka o starem zaljubljenem grajščaku, ki se je pustil pomladiti! PREDSTAVE ob 16., 19.15 in 21.15 uri.

Zakon o minimalnih mezdah

Zagreb, 7. maja.

Na zadnji seji Zveze industrijev za Savsko banovino so ugotovili, da delavci živijo bedno življenje pod eksistenčnim minimalom, kar še ni v veljavi zakon o minimalnih mezdah. Delavci in obrtniki že več let opozarjajo oblasti na potrebo tega zakona. Le zakonom o minimalnih mezdah bi se dalo pobijati nelojalno konkurenco v vseh gospodarskih panogah. Konkurenca naj se vrši z boljšo in popolnejšo produkcijo, ne pa z manjšimi plačami.

Kakor poročajo iz Beograda, je ministrstvo za socialno politiko

že izdelalo načrt za zakon o minimalnih mezdah ter ga poslalo v pretres vsem prizadetim korporacijam. Do 26. maja morajo te korporacije predložiti svoje predloge glede definitivne oblike in vsebine zakona. V skupščini bo zakon o minimalnih mezdah prišel na dnevni red že v sedanjem zasedanju.

Vsekakor je nujno potrebno, da se zakon čim prej uveljavi in da se z njim prepreči anarhija s tako nelojalno konkurenco, ki uničuje eksistence delavcev.

Pogrešana novinarka

Washington, 7. maja. t. Zunanje ministrstvo je prejelo od ameriškega poslanika v Addis Abebi Engherta poročilo, da so vsi ameriški državljani v Addis Abebi živi in zdravi, razen Lianore Meade, novinarko iz Newyorka, ki je neznano kam izginila in se za

more biti vseeno, kako se godi lastnemu poljedelstvu, ki ga stoprav v najtežjih trenutkih, kadar gre za obstanek države, najbolj potrebujemo.

njeno usodo ne ve. Nekateri upajo, da je odpotovala z enim izmed zadnjih vlakov. Inventar ameriških misij in bolnišnic je po tem poročilu obvarovan. Pred napadi roparskih tolp ter so zato nekateri ameriški državljani v Addis Abebi izgubili pri teh dogodkih svojo lastnino.

»Ta avto mi je všeč. Hočem ga v enem letu.« — »Dobro, gospod.« — »In kdaj dobim voz?« — »V enem letu, gospod.«

Dnevna kronika

— Dobava gramoza za leto 1936. Na uradni deski mestnega poglavarstva v Ljubljani je nabit razglas o pogojih za dražbo o dobavi gramoza za razne ceste v območju sreskega cestnega odbora Ljubljana, na kar se interesi opozarjajo.

— Mestni trošarinski urad je po sklepu trošarinskega odbora z dne 31. marca t. l. naslov doseďdanjemu »Mestnemu dohodarstvenemu uradu«, na kar se občinstvo opozarja.

— Skrbniškov jubilej v ljubljanski drami. Član naše drame in režiser gospod Milan Skrbineš bo proslavil 25. letnico svojega umetniškega delovanja dne 20. t. m. v ljubljanski drami. Ta večer bo premiera petdejske igre »Tiran«, ki jo je napisal Besier, poslovenil pa Fran Albrecht. Igro režira g. Ciril Debevec.

— Naprava novih mitniških hiš. Interesi se opozarjajo na razpis del za napravo novih mitniških hiš v Službenem listu dravske banovine.

— Zveza za tujski promet v Sloveniji sporoča sledeče prometne vesti: Obiskovalcem razstave v Bukarešti, ki bo od 9. maja do 9. junija je dovoljena polovična vožnja po naših železnicah. Popust velja od 9. maja do 20. junija 1936.

— Odobreno je 50 znižanje vozne cene po naših železnicah delegatom Zadrug državnih uradnikov iz vse države, ki se bodo udeležili kongresa in skupščine Zveze nabavljajnih zadrug državnih nameščencev, ki bo v Zagrebu od 21. do 24. maja. Znižanje velja od 19. do 26. maja 1936.

— 50 popust po naših železnicah je nadalje dovoljen udeležencem kongresa Zveze nameščencev socialnega zavarovanja Jugoslavije, ki bo od 31. maja do 1. junija 1936 v Ljubljani. Popust velja od 28. maja do 5. VI.

— Umrli so: v Mariboru g. Grisolda Marko; v Litiji g. Rovšek Ludvik, delavec progovne sekcije. N. v m. p. Preostalim naše sožalje.

— Nov specialist za kirurgijo je postal z izpitom na I. kirurg. oddelku drž. bolnišnice v Ljubljani g. dr. Stane Strnad iz Celja. Čestitamo!

— Stare »jurje« in 10-dinarske bankovce rdeče barve se še vedno lahko zamenja v Beogradu. Posebno prošnjo je nasloviti na: Glavno državno blagajno v Beogradu. Prošnji je priložiti tudi denar v denarnem pismu ter točen naslov.

Zelo praktična metoda za izruvanje starih škrbin. Vsak, še tako trdovraten zob, mora ven!

DOLENJSKE NOVICE

Ogled gradbenih del

Licitacija za savski most še ni razpisana

Novo mesto, 7. maja. Zjutraj je v Tržišču že zgodaj vse na nogah. Tehnično osebje Dukičeve pisarne in pa osebje terenske sekcije hiti s svojimi načrti, skicami in črticami ter se pripravljajo na progo. Vsak ima odmerjeno delo; sploh gre vse točno: po načrtu, kot ura. Pred Prijateljstvo hišo se pa zbirajo in prihajajo od vseh strani — domači in tuji delavci. Prosijo dela, prišli so od daleč, mnogi peš in so brez sredstev. Podjetje stori vse, da jim ustreže; upošteva med potrebnimi najpotrebnejše predvsem delavce iz vrst domačinov, ker

občina budno pazi

in zahteva zaposlitev samo domačinov. Dnevno pa prejema inženjer g. Čada še obilico dopisov, prošenj in priporočil iz vseh krajev banovine, ki žele biti upoštevani s svojimi brezposelnimi pri tem javnem delu. Seveda vsem ni mogoče ustreči in podjetje

nad 700 delavcev

v kolikor jih ima sedaj zaposlenih ne more zaposliti nobenega več, ker bi se sicer pri delu delavci med seboj samo ovirali.

Nova proga teče po levem bregu potoka Mirne. Priključek nove na že obstoječo progo Trebnje-St. Janž je pri mostu čez Mirno. Na mestu, kjer bo nova proga zapustila staro proti St. Janžu bo nova postaja Tržišče. Stari del proge od Tržišča do St. Janža bo pa ostal le, kot

industrijski tir

šentjanskega premovalnika. Radi velikih ovinkov stare proge pa pri postaji Pijavice regulirajo v dolžini 850 m tudi to, tako, da bo prehod s stare na novo ublažen. Po 7 km nove proge pridemo na novo postajo Jelovec. Vsa proga teče po levem bregu Mirne, kjer je svet precej hribovit. Na

poedinih odsekih zemljo izkopavajo, drugod grade zopet nasipe. Za vasico Vrbek preidemo preko mostička in tu nam zraste pred očmi prvi 314 m dolgi predor. Ze iz postaje Jelovec zavije proga po nekaj metrih v drugi predor. Med tem, ko je ta

predor že prebit

bosta prvi in tretji predor prebita okoli 15. maja. Po par ovinkih za rečico Mirno grade tretji predor v dolžini 194 m. Takoj za tem predorom je zaključen prvi del proge, ki ga je kakor znano prevzelo v gradnjo podjetje inž. Dukič in drug. in sicer brez gornjega ustroja t. j. pragov in tračnic za

12,400.000 Din

Ta del mora biti zgrajen v 18 mesecih, vendar pa, kakor izgleda danes, bo zgrajen že tekom letošnje zime. V gradnji je že ves odsek s tremi predori. Teren je precej raznolik: slovnata tla, tu in tam peščena, predori sami pa leže v apnencu — dolomitu in pa škrlju. Kakor že rečeno bo letos na Dukičevem odseku delo v glavnem končano in bo s tem spodnji ustroj prvega dela proge izgotovljen, med tem ko bo zgornji ustroj t. j. naspiranje gramoza, položitev pragov in tračnic dokončala v lastni režiji država sama. Seveda bodo pa ta dela dovršena šele potem, ko bo spodnji ustroj proge

zgrajen do konca

t. j. tudi v drugem delu z velikim mostom preko Save do postaje Sevnica. Licitacija za ta del proge še ni razpisana. Zahtevamo pa, da državna uprava

razpiše oddajo del takoj posebno, ker je znano, da bo gradnja tega drugega dela v dolžini 4 km, z enim predorom, mostom preko Save in s preureditvijo postaje v Sevnici zamudnejša od skoro že dograjenega

prvega Dukičevega odseka proge. Ne moremo pri tej priliki zopet mimo govoriti, ki plašijo našo javnost, da licitacija za drugi, imenujmo ga savski del proge, zato ni razpisana, ker baje

zopet primanjkuje za nas denarja

in se s tem namerno, da bi se dela zavlekla za daljši čas, dela na to, da bi se par let železnica še ne dogradila. Take so vesti, ki jih čujemo dan za dnem; morda jih trosijo naokoli le neodgovorni faktorji, da ljudstvo begajo in p'še. Ker pa imamo s to železnico že res veliko žalostnih izkušenj, je takim vestem tem lažje nasesti, kot jih pa odkloniti. Zato je edino pametno in nujno, da naši ministri in naši poslanci

delajo na to in dosežejo

da ministrstvo prometa reši to vprašanje z razpisom licitacije in oddaje del takoj v interesu same vlade, zlasti pa, da se pomiri razburjenost v naših krajih, ker bo preveč mučno, če bi se gradnja železnice St. Janž-Sevnica zavlačevala še naprej in se gradila po onem znanem in tako zagrenjenem receptu o regulaciji Ljubljane...

Nedeljsko delo v trgovinah

Ljubljana, 7. maja.

Te dni je deputacija Zveze pomočniških zborov združenj trgovcev in ljubljanskega Pomočniškega zbora združenja trgovcev predložila g. banu želje trgovskih pomočnikov v Ljubljani in drugih krajih in ga zaprosila, da se vprašanje odpiranja in zapiranja obratov in praznovanj preuredi v smislu želja trgovskih pomočnikov. Ban, ki je deputacijo sprejel, je obljubil, da bo zadevo proučil in jo pravično rešil.

Že leta in leta se trudijo trgovski pomočniki, da bi se povsod odpravilo nedeljsko delo in bi jim tako zagotovilo vsaj en dan v tednu popolnoma prost, a doslej v tem niso uspeli. V zadnjem času pa se je pojavil ta klic tudi iz vrst uvidevnejših trgovcev, ki o prišli do prepričanja, da

bi brez vsake škode bile trgovine tudi na deželj ob nedeljah zaprte. V Ljubljani sami pa želijo trgovski pomočniki uvedbo letnega časa, v katerem naj bi bile trgovine odprte od 8 do 12 in od 15 do 19 ure.

Ker se je za ta delovni čas izrekla tudi večina trgovcev in so bodo za to izreke tudi gospodinjne, članice raznih ženskih društev, smo prepričani, da bodo trgovski pomočniki tudi v tem uspeli.

Nevidni človek v Slogi

Ljubljana, 7. maja

Prijatelji senzacionalnih filmov in tisti, ki imajo prav junaško srce, bodo zopet prišli na svoj račun v kinu Slogi, ki prinese v soboto premijero enega najnapetnejših filmov, film »Nevidni človek«, po romanu znamenitega pisatelja H. G. Wellsa.

Fantastična vsebina filma in romana nam prikazuje kemika, ki je izumil sredstvo, s katerim se more človek napraviti nevidnega. Ta izum je poizkusil ta mož na sebi, preden je iznašel proti sredstvu povrniti človeka v normalen stan. Film je napravljen res mojstrsko v izvrstni režiji z izredno napetimi prizori, da jim človek sledi z velikim zanimanjem.

Poleg tega bo na sporedu še zanimiv kulturni film iz Ufne delavnice, zabavna Miki-miška »Strašna moč« in izredno zanimiv reportažni film, ki nam prikazuje vse armade na svetu. Premijera celokupnega programa bo v soboto in je priporočljivo, da si že od danes naprej vsakdo omisli vstopnice, ker bo film »Nevidni človek« vsega skupaj le tri dni v Ljubljani.

Tovarišici v slovo

Radovica, 7. maja.

Pred kratkim se je poslovila za vedno od nas naša tovarišica Karolina Režekova v najlepši dekliški dobi 21 let. K večnemu počitku smo jo sprejeli 4. t. m. ob 6. popoldne. Pogreb je bil tako veličasten, da enakega tukajšnja okolica še ne pomni. Udeležili so se ga poleg številnih prijateljic in prijateljev cerkveni pevski zbor, Marijina družba in naša vrla gasilska četa. Vsi so s spoštovanjem izkazali zadnji pozdrav idealni mladenci, ki je vedno bila pripravljena sodelovati pri vseh naših prosvetnih in socialnih ustanovah.

Draga Karolina! Odšla si od nas na pot, odkoder ni vrnitve. Zapustila si nas in se dvignila v rajske višave. Smrt Ti je utrgala nit življenja v najlepšem cvetju mladosti in ni Ti bilo sojeno, da bi z nami v prepevanju naših lepih pesmi vživala mladostno veselje. Glas ti je zamrl, usta so Ti onemela, vsi Tvoji načrti so prekinjeni, ko Te je črna zemlja sprejela v svoje naročje.

Draga tovarišica! Vsi, ki smo Te poznali in ki smo delali s Teboj, Te bomo trajno ohranili v najlepšem spominu, dokler sami ne odidemo na Tvojo pot. Bratu, sestram doma in v Ameriki ter tati pa veljaj naše iskreno sožalje! Solze, ki jih je točila množica tovarišev in tovarišic, ko se je pogrezala krsta s Tvojim truplom v grobno temino, so pričale, da boš kljub smrti trajno živela med nami. S cvetjem smo obsuli Tvoj grob, da pa Ti bo počitek prijetnejši. Ti obljubljamo, da bomo zvesto hodili po poti Tvojega dela. Franc G.

Trgovski del Addis Abebe kaže sliko čisto čednega mesta. Zadnje dni je Addis Abeba sprejela italijanske triumfatorje. Slika prikazuje cesto rasa Makonna, ki je bila še za časa abesinske oblasti ena najbolj prometnih cest.

Maribor

m— Narodno gledališče. Petek, 8. maja: Zaprtlo. — Sobota, 9. maja ob 20.: »Tuje dete«. Premijera. Red C. — Nedelja, 10. maja ob 20.: »Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron...« Znižane cene. V korist Združenja gledaliških igralcev.

m— Ban dr. Natlačen v Mariboru. Prihodnji torek 12. t. m. prispe v Maribor ban dravske banovine dr. Marko Natlačen. Bo to prvi oficijelni obisk novega bana. Takoj po prihodu, ki je predviden v poznih popoldanskih urah, bo na magistratu svečan sprejem. Naslednjega dne, v sredo 13. tm. bo dr. Natlačen sprejemal na oveskem načelnstvu stranke in deputacije, ki bodo lahko ob tej priliki iznesle svoje želje in zahteve.

m— Visoko pokroviteljstvo »Mariborskega tedna«. Za letošnje prireditve V. jubilejnega Mariborskega tedna, je prevzel predsedstvo minister trgovine in industrije dr. Milan Vrbanič. Član častnega predsedstva pa so: ban dr. Natlačen, knezoškof dr. Tomažič, župan dr. Juvan, poveljnik mesta general Milutin Milenković in predsednik zbornice za TOI Ivan Jelačin. Letošnji MT, ki bo v času od 1. do 9. avgusta je dobil s tem tudi na najvišjih mestih laskavo priznanje, ki bo tej prevažni kulturno-gospodarski ustanovi bodrilo pri nadaljnjem delu.

m— Tudi »Tuje dete« prepovedano. Po prepovedi »Direktorja Campe« so ravnateljstva mariborskih srednjih šol prav tako prepovedala dijaštvu obisk Skvarkinove komedije »Tuje dete«, katere premijera bo v soboto, 9. tm. v mariborskem gledališču.

m— ISSK Maribor: SK Ljubljana. ISSK Maribor je prejel od SK Ljubljane laskavo povabilo za odigranje prijateljske nogometne tekme v Ljubljani. Maribor je vabilo sprejel in bo igral v nedeljo 10. tm. v Ljubljani. Izid tekme se pričakuje z velikim zanimanjem ker bo merilo moči med najboljšimi nogometaši Maribora in Ljubljane.

m— Še vedno velika brezposelnost. V mesecu aprilu je mariborska Borza dela imela v evidenci 1607 brezposelnih in sicer 1280 moških in 327 žensk. Zaposlenih je bilo 144 brezposelnih. Na podporah je Borza dela izplačala brezposelnim 26.523 dinarjev.

m— Uradne ure na občini. Pričenši z 11. majem bodo v vseh občinskih uradih nedeljene uradne ure in sicer od pol 8. do pol 14.

m— Truplo v Dravi. Po zadnjem deževju narasla Drava je blizu Zavrča naplavila žensko truplo. Orožniki so ugotovili, da je utopljenka 50-letna posestnica Elizabeta Gaibijeva, ki je pred tednom neznankam odšla z doma svojega brata Andreja Gaibija v Dogošah pri Mariboru. Kot so se sklepali takrat, je Elizabeta najbrže v hipni duševni zmedenosti skočila v dravske valove. Gaibijevo so pokopali na završkem pokopališču.

m— Regulacija Glavnega trga. Mestni gradbeni urad bo pričel v kratkem z regulacijskimi deli Glavnega trga. Naročenih je 19 vagonov granitnih kock.

m— Studenška Ljudska univerza je imela pred kratkim občni zbor, na katerem so poročali o izredno uspešnem delu v preteklem letu predsednik župan g. Kaloh, tajnik g. Siler in blagajnik g. Pušnik. Pri volitvah je bil izvoljen večinoma prejšnji odbor s predsednikom županom g. Alojzom Kalohom na čelu.

m— Tradicionalno jurjevanje je bilo preteklo sredo na tezenskem vo-

Naše starostno zavarovanje

Največja skrb rudarskega in plavžarskega delavstva

Trbovlje, 7. maja.

Tudi o tem je dobro, da poroča »Glas Naroda«, ki je že z večerajšnjim dopisom vzbudil v naših revirjih pozornost saj se je krepko zavzel za nas, ko je poročal, da smo slovenski rudarji najbolj prizadeti v tej krizi.

Obsojen na stradanje

Zaradi ukinitve Pokojninskega sklada za rudarje je izgubilo okoli 480 predčasno upokojenih rudarjev doklade. Kdo so ti predčasno upokojeni rudarji? To so rudarji, ki zaradi bolezni ne morejo več vršiti svojega poklica. Ker niso sposobni za delo, jih je Bratovska skladnica upokojila, čeprav imajo malo članskih let pri njej. Imajo pa ti predčasno upokojeni rudarji večinoma po več otrok in jim je bilo preživljanje z delno pokojnino nemogoče. Zato so prejimali doklade iz Pokojninskega sklada, če njihova pokojnina ni presegala 270 Din mesečno. Sedaj so ti rudarji z ukinitvijo doklad takorekoč obsojeni na trajno gladovanje. Za delo so nesposobni, a sredstev za preživljanje tudi nimajo. Z ukinitvijo Pokojninskega pokrajinskega sklada so rudarska podjetja sicer pridobila okoli 5 milijonov Din, a zato so obsojeni številni bivši rudarji na počasno umiranje. To je ena največjih krivic — ki je sicer s pravilnikom Bratovske skladnice v soglasju, ki se je storila predčasno onemoglim in bolnim rudarjem.

rak rana

Bolniške blagajne Bratovskih skladnic so sicer večinoma aktivne, vendar se to nanaša vsekakor na cenejša zdravila, ki jih zavarovanci Bratovske skladnice prejema. Nepravilnost pa se godi onim zavarovancem, ki se jim je za bolniško blagajno odtegovalo, a bolniških hranarin ne prejmejo. N. pr. v Stanovskem, kjer se že od meseca oktobra lani ni izplačala hranarina. To je rak-rana na rudarskem zavarovanju in bi se morala tudi rudarska oblast za to zavzeti, da bi se tako kričeči primeri pri rudarskem zavarovanju v Sloveniji nič več ne slišali.

Ravnanje podjetnikov

Starostno zavarovanje je od leta do leta bolj pasivno. Že v teku nekaj let preti temu najstarejšemu zavarovanju katastrofa. Vsi sanacijski načrti niso privedli do nakega rezultata. To pa zaradi tega, ker se rudarski podjetniki branijo prispevati k sanaciji rudarskega zavarovanja. Za ukinitve Pokojninskega sklada je sicer izšla odredba, toda za sanacijo starostnega zavarovanja se odredba ne izda. Zahteve delavskih korporacij

jaškem vežbališču. Jurjevanja so se mimo vojaštva udeležili tudi mnogi Mariborčani, ki so v družbi naše hlabre vojske preživeli nekaj prijetnih uric.

m— Kino. Grajski: Izborna komedija »Ne igray se z ognjem«. — Union: Velefilm nepozabne lepote »Črni angel«.

cij se niso vpoštevale. Posebno se opaža sabotaža tega zavarovanja pri podjetnikih v južnih delih države. Ako se sanacija Bratovske skladnice ne bo dovoljno izvedla, je propast zavarovanja v l. 1940—1942. neizogibna.

Potrebno bi bilo

Rudarsko glavarstvo sicer skuša pokazati dobro voljo pri saniranju starostnega zavarovanja, žal se pa sanira samo na škodo zavarovancev. Saniranje pokojninske blagajne rudarjev je danes najvažnejše vprašanje, ki se bo moralo rešiti v prid zavarovancev in upokojenecv sploh. Da je to starostno zavarovanje v tako obupnem položaju in da se to zavarovanje v teku njegovega pro-

padanja, torej v teku osmih let, ni dovoljno saniralo v korist zavarovancev, to dovolj jasno dokazuje, da se pri nas ne vodi socialna politika v takšni meri, kot je to pri tako obupnem stanju potrebno. Uzakoniti bi se moralo splošno starostno zavarovanje, kateremu bi naj pripadali tudi rudarji.

Prispevki ne zadoščajo

Stalna redukcija zaposlenih rudarjev je dovela k temu, da je zavarovanje za starost v propasti. Podjetnikom se prizanaša s prispevki za brezposelno zavarovanje, tako da lahko neobvezno reducirajo delavstvo. To je številno zavarovanih in s tem vplačujočih članov tako znižalo, da prispevki ne zadoščajo niti za tekoče izdatke, tem manj še za kapitalno kritje, ki je pri vsakem realnem zavarovanju potrebno. Rudarsko delavstvo upravičeno zahteva, da se saniranje starostnega zavarovanja rudarjev in plavžarjev izvede, a k temu zavarovanju mora doprinesiti svoj del tudi država.

Velik uspeh mariborskih šahistov

Dr. Aljehin je v Mariboru dosegel 22 zmag, 10 remijev in — 8 porazov

Maribor, 7. maja.

V torek popoldne je prispel iz Zagreba v Maribor bivši svetovni šahovski prvak dr. Aleksander Aljehin. Na kolodvoru so mu mariborski šahisti priredili svečan sprejem in so velikega mojstra pozdravili zastopniki Mariborskega šahovskega kluba gg. Rudolf Golouh, prof. Sila, dr. Danev in F. Golec. V imenu mesta Maribora ga je pozdravil magistratni ravnatelj g. Rodovšek. Zvečer je bila v veliki kazinski dvorani simultanka proti 40 mariborskim in okoliškim šahistom. Pred pričetkom je imel dr. Aljehin kraše predavanje, v katerem je poudaril, da se je na svoji tritedenski turneji po Jugoslaviji prepričal o velikem napredku jugoslovanskih, posebej pa še slovenskih šahistov. Takoj po predavanju je bil pričetek simultanke, ki je trajala do četrte ure jutraj. Prva partija je bila zaključena ob 22. uri, ko je dr. Aljehin dosegel remis proti g. Krulcu iz Slov. Bistrice. Ob 0.50 je Maribor zabeležil prvo zmago. Ko je dr. Aljehin premagal bančni uradnik Ostapovič. Simultanka je bila zaključena okoli četrte ure zjutraj, ko je v lemojstru podlegel Mariborčan Ivo Lešnik. Rezultat simultanke je naslednji: dr. Aljehin je dobil 22 partij, 10 jih je igral neodločeno, 8 pa jih je izgubil. Zmago so dosegli naslednji šahisti: bančni uradnik Josip Ostapovič, prof. Stupar-Schwab, Longer, dr. Scheibl, Levačič, dr. Lipaj in Flis. — Simultanki je prisostvovalo okoli 400 prijateljev kraljevske igre, ki so večinoma vztrajali do zaključka. V sredo zjutraj se je dr. Aljehin odpeljal v Celovec, kjer je zvečer nastopil proti celovskim šahistom. V Mariboru je bil zaključek njegove turneje po Jugoslaviji.

Organizacijo mariborske simultanke je imel v rokah Mariborski šahovski klub, ki jo je izvedel v splošno zadovoljstvo. Uspeh, ki so ga dosegli mariborski šahisti je gotovo izpolnil pričakovanja največjih optimistov, saj so Mariborčani odločili 32,5 odstotkov vseh partij pozitivno v svojo korist, kar pomenja skoraj isti uspeh kot so ga zabeležili Ljublančani.

Ustanovitev opere in drame v Splitu

Split, 7. maja.

Iz Beograda se je vrnil v Split Ivo Tijardović, ki se je razgovarjal v prestolnici z odločilnimi osebami o ustanovitvi stalnega gledališča v Splitu. Ministrstvo za prosveto je že dovolilo, da se ustanovi v Splitu državno gledališče. Gledališče bi vodil sam Tijardović. Gre zdaj za to, da dobi Split del državne subvencije, ki je bila določena za Sarajevo, ali pa da država določi za Split posebno subvencijo. Tijardović bo takoj organiziral opero, brž ko dobi denarno pomoč, nato pa še dramo. Z denarijem bo gledališče podprla tudi banska uprava in občina v Splitu.

Izj. lovljena sleparija

Novi Sad, 7. maja

Pred meseci je izvršil samomor novosadski bogataš Jaša Dundjerski. Še pokopali ga niso, pa se je že prijavila sodišču neka Ilonka Juhaz, češ da ima z bogatašem nezakonskega otroka in da zahteva alimente. Ilonka je bila sobarica pri Dundjerskem. Trdila je, da ji je bogataš pred smrtjo dal večje vsote za otroka.

Te dni naj bi se vršila razprava glede alimentov, toda še o pravem času je prišlo na dan, da je sobarica Ilonka dobivala za svojega nezakonskega otroka že dalje časa alimente od nekega trgovca v Starem Bečju. Sobarico so izročili sodišču zaradi poizkusa sleparije.

Čitajte »Glas naroda«

Tragedija nesrečne družine

Ljubljana, 7. maja.

Pred dnevi smo poročali o obupnem dejanju mladenke, ki se je radi nesrečne ljubezni vrgla pod vlak in na tako žalosten način dala življenju slovo. Včeraj popoldne, tri minute pred peto, je ta tragedija dobila nov epilog, ki je skoraj še presunljivejši kakor njen začetek.

Mladenka je bila hčerka mestnega delavca, Marija G. Zaljubila se je bila v nekega zobnega tehnika, čemur je pa njena mati Ivanka nasprotovala. Gospa G. je bila sploh nasproti svojim otrokom pretirano stroga. Marijo je večkrat oklofutala na cesti in to celo vpričo fanta. Seveda je taka sramotitev mladenko bolela in si jo je vzela tako k srcu, da se je končno odločila za skrajni, obupni korak.

Kesanje

Kakor hitro je tedaj Marija storila, česar ni bilo več mogoče preduriti, se je njene matere lotil silen kes. Zdaj, ko je bilo prepozno, je spoznala svojo napako. Jokala je in obupovala ter baje večkrat rekla možu, da tega udarca ne bo prenesla. Vzlic temu seveda ni nihče slutil, kakšen obupen vihar divja v duši te potrte in nesrečne matere.

V sredo popoldne, ko je bila sama doma, se je končno odločila za zadnje dejanje. Napisala je dve poslovični pismi, katerih eno je naslovljeno na moža. V pismu ga obupana žena prosi, naj skrbi za otroke. Nato se je umila, se preoblekla v črno obleko in se sploh v vsem pripravila za na

mrtvaški oder

Postlala je tudi posteljo in jo odgrnila tako, da so jo pozneje lahko kar položili nanjo. Vsako malenkost je oskrbel in pripravila z obupno

blazno natančnostjo

kar je še posebno razvidno iz tega, da je tudi uro, ki sicer ni šla, naravnala na čas, ko je storila obupno dejanje. Točno tri minute pred peto si

je vrgla zanjko za vrat. Vrv je privezala na drobno žico pri električni svetiljki in je le čudno, da se žica ni utrgala.

Pretresljiv je bil prizor,

ko so svojo izvedeli, kaj se je zgodilo z materjo. Pokojna gospa G. je imela razen hčerke Marije še dve hčerki in enega sina. Najmlajša hči Dragica je stara komaj okrog 10 let. Njo je imela mati najrajši in mala je začela obupno jokati in je niso niti mogli spraviti v hišo, ko je videla kaj je z materjo.

Mati ne sliši

Še danes dopoldne je krčevito jokala ob materini mrtvaški postelji. Vso jo je obložila s podobicami in cveticami ter venomer v solzah klicala mater in ponavljala: »Mama, mama, samo toliko odpri oči, da mi poveš, zakaj si to storila.«

Brezupni otrokov jok je ganil vsakogar, kdor ga je slišal, do solz, le mati, ki je dotrpela, je ostala neobčutna za vse hčerkinе prošnje.

Z nesrečno družino sočustvuje vsa okolica. Truplo pokojne Ivanke G. bo jutri položeno k večnemu počitku in bo pogreb iz hiše žalosti. Gerbičeva ul. 16, v petek ob 16 (4 popoldne) na pokopališče k Sv. Križu. Težko preizkušeni družini veljaj naše tolo sožalje.

Slekel se je

Ljubljana, 7. maja.

Včeraj v sredo so ustavili na ulici nekega moškega. Kar brez pravega vzroka je izpregel konja izpred voza, ki je stal pred pivovarno Union na Celovški cesti. Ker je to bila prava tatvina, so moža seveda takoj prepeljali na policijo. Šele tu so ugotovili, da je to kovaški mojster Pintar Alojzij iz Skrilj občina Ig. Mož pa ni zakrivil tatvine, ker je revež — slaboumen. Zato so ga

spremili domov proti Igu. Zvečer se je pa ponovno pojavil na Barju ter taval vsepovsod. Hipoma se je pa slekel ter zmetal vso obleko v potok Iščo. Nastopiti je morala ponovno policija ter prepeljati Pintarja zopet na policijo, kjer je policijski zdravnik odredil prevoz imenovanega v bolnišnico, kamor je revež že zdavnaj spadal.

Redko se pripeti, da bi policija pobrala kakšnega pacienta kar iz bolnišnice, posebno pa, da bi zakrivil zločin ravno v tej hiši bolnih ter ranjenih. Ježek Ivan, star 35 let, po poklicu čevljar in tudi sicer dober znanec policije, se je pregrešil v bolnišnici zoper zapoved: Ne kradi, ter je ukradel nekemu sotrpinu kar vso obleko. Seveda je sedaj moral mesto k zdravniku — k sodniku!

Ljubljano posečajo zadnje čase zelo odlični gostje: razni inozemci, ki potem tukaj poskušajo svojo opotečo srečo. Tako je te dni privadral nek Macher Rupert, star 31 let, doma iz graške okolice v Avstriji. Na ulici je beračil ter nadlegoval ljudi na prav nesramen način, zato je postala nani pozorna tudi naša policija. Naložili so mu toliko pregreh, da bo uvedeno proti njemu kazensko postopanje ter bo po prestani kazni izročen na meji avstrijskim oblastem, da mu mogoče še doma naložijo kako pokoro.

Tramvajska nesreča

Ljubljana, 7. maja.

Danes dopoldne je vozil hlapec Bučar Janez vprežen voz s konjem po Tržaški cesti proti Viču. Hipoma se je pa na nepojasnen način zgodila nesreča. Voz je butnil v mimovozeči tramvaj, hlapca je močan sunek vrgel iz voza, tako, da ga je povozil lastni voz, tako hudo da so ga takoj morali prepeljati v bolnišnico. Bučar je dobil zelo nevarne poškodbe ter se do sedaj še ni zavedel, njegovo stanje je precej brezupno. U-

služben je bil pri Oblaku Jakobu. Nesreča se je zgodila pri milarni na Tržaški cesti, torej na precej odprtem prostoru in je sploh čudno da je prišlo do tako usodnega karambola, ki bo stal Bučarja najbrž življenje.

Breznik Valentin je pa mlad šolarček, sin posestnika iz Lukovce pri Kamniku. V šoli ga je njegov sošolec sunil s peresom v oko, tako, da bo mali Valentinček zgubil eno oko za vedno. Mladost je čestokrat preobijestna ter prevesela, da potem pride do tako usodnih nesreč.

Sodnika je okradel med preiskavo

Sarajevo, 7. maja.

V Sarajevu so aretirali nekega Antona Raguz, ki ima doslej že nad sto deliktov na vesti. Dobro ga pozna sarajevska policija, iščejo pa ga policijske oblasti iz vse države.

Raguz je specialist za tatvine, pa tudi neprekosljiv veščak v begu iz zaporov. Iz zaporov je že 20 krat pobegnil. Vrhunec svoje veščine je dosegel, ko je nekoč v Sarajevu okradel samega preiskovalnega sodnika, ko ga je izpraševal. V Ameriki bi Raguz brez dvoma postal poglavar med gangsterji.

Obsojen perverznej

Petrovgrad, 7. maja

Pred dobrim mesecem je zvonar katoliške cerkve v Vranjevcu Peter Ujvari ubil pred oltarjem v cerkvi svojega 16 let starega prijatelja Jovana Babočija. Po zločinu si je Ujvari sam končal življenje. Oblasti so uvedle obširno preiskavo in ugotovile, da je imel Ujvari že 3 leta nemoralno razmerje z mladim Jovanom. Ko se mu je pa Jovan začel odtujevati, je Ujvari sklenil, da ga bo ubil. Pri morilcu so našli pismo, da je izvršil umor, ker se je Jovan družil s slabimi tovariši in ker je njega zapustil.

V zvezi s to afero je bil te dni pred sodiščem 45 let stari trgovec Artur Šlezinger iz Novega Bečaja. Obtožen je bil, da je imel nemoralno razmerje s svojim 16 let starih pomočnikom. Šlezinger je vse tajil, fant je pa priznal, da mu je Šlezinger grozil z odpuščanjem, in ga s tem prisilil, da se mu je udajal. Sodišče je Šlezingerja obsodilo na 8 mesecev strogega zapora. Šlezinger je po obsodbi padel v nezavest.

»Edino, kar vam manjka, dragi gospod: vi preveč pletel.«

»Gospod doktor, ali bi mi mogli povedati za to latinsko ime, da ga bom mogel povedati svoji ženi?«

★

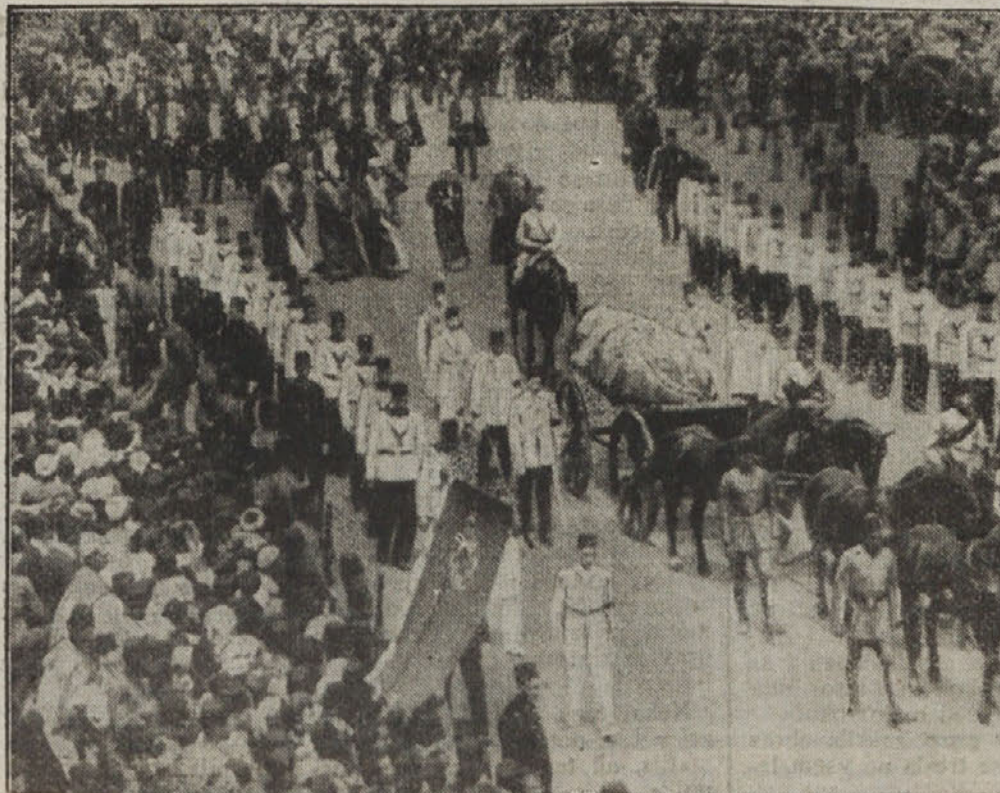
Pilot je vodil letalo nad Neaplom. Hipoma se obrne k potnikom ter jim reče:

— Gospoda, ste že slišali znani izrek: Videti Neapel in umreti. Hitro ga pogledajte, ker ravno sedaj se je odtrgalo krilo od letala in že padamo...

★

Natakar: Kaj pije gospod?

Gost: Kot vidite, nič. Zato vas prosim, da postavite vprašanje v prihodnji čas.

Egipt pokopava kralja Fuada I. Slika kaže, kako peljejo zemske ostanke umrlega suverena na lafeti. Mrtvega kralja spremljajo mornarji. Pokopali so ga v posebni mošeji pri Kairu, katero si je sam zgradil

MAŠČEVALEC

Kriminalni roman.

108

Jack si je na karti točno zabeležil lego ladje, kakor tudi majhne ravnice v bližini ladje, kjer je mislil pristati s »Terorjem«.

Ker je med potjo ves čas gledal na kompas, je zdaj lahko približno ugotovil smer, kje se nahaja »Teror«. Zato je sklenil, da se ne vrnejo po isti poti, ampak da jo mahnejo kar naravnost.

Pot, po kateri so zdaj hodili potapljači, ni bila tako strašno razdrpana, kot je bila prejšnja. Tako so dokaj hitro napredovali in slednjič prispeli do nekega precej strmega grebena.

Veljalo jih je precej truda, predno so prispeli na vrh, tedaj pa so zagledali v daljavi, kot kako svetlo zvezdo — »Terorjev« žaromet.

Hipoma jih je minil ves trud in s svežimi močmi so hoteli dalje in kmalu dospeli do cilja — »Terorjevega« boka.

Jeklena vrata, ki so vodila v potapljaško komoro, so se zaprla za njimi. Pot potapljačev je bila končana.

ELINA ZAHTEVA

Ko je Jack stopil iz potapljaške komore, ga je na hodniku pričakal Jim, ki mu je sporočil, da želi Ela govoriti z njim.

»Z menoj, Jim?« se je začudil Jack.

»Da, gospodar.«

»Ali ste tu tudi čutili potres?« je vprašal Jack.

»Tudi. Misli sem že, da bo vse propadlo, skupaj s »Terorjem«.

»In kaj je delala moja — rojakinja?«

»O, ona je bila zelo mirna in zbrana. Samo Samson je bil ves iz sebe od strahu in je ves čas zahteval, da pobegnemo s »Terorjem« odtod.«

Jack se je nasmehnil.

»Hm, mislim, da se je obrnil na pravega, kaj ne Jim?«

Jim je molče prikimaval. To Jackovo priznanje mu je zelo laskalo.

Ves nemiren je stopil Jack v Eli no kabino.

»Ti si me klicala, Ela?«

»Da, hotela sem govoriti s teboj takoj, čim se vrneš na »Teror«.

Jack se je zdrznil.

»Kaj? Ti veš, da sem jaz odšel s »Terorja?« Kdo ti je to povedal?«

»Nihče. Videla sem te, ko si odhajal.«

»Kako, ti si me spoznala, čeprav sem bil v potapljaški opremi?«

Ela je molče prikimala in gledala v tla. Ni hotela, da bi on videl, kaj je bila občutila takrat, ko ga je zagledala, kako hodi po morskem dnu.

»Kaj bi rada od mene?« je Jack prekinil molk.

»Tega ti ne morem povedati z nekoliko besedami, William. Pogovoriti se moram s teboj o zelo resnih stvareh.« je odgovorila Ela in ga z roko povabila, naj sede.

»William,« je po kratkem premoru pričela Ela, »ti si mi dovolil, da si lahko ogledam ves »Teror«.

»Da, seveda. Saj pa je tudi razumljivo, zakaj sem to storil. Rad

bi, da bi smatrala to ladjo kot svojo lastnino.«

Ela se je naredila, kot da je preslišala te njegove besede.

»To priliko sem porabila in si nekoliko ogledala razne prostore na ladji. Pri tem pa sem naletela na bitje, čegar usoda...«

»Ti si se razgovarjala z Manuelo?« jo je ves razburjen prekinil Jack.

»Sem, William.«

»Sama si bila žnjo?«

»Da, kaj pa je na tem takega, William? To nesrečno bitje...«

»Ha—ha—ha!« se je zakrohotal Jack, »torej je igrala takšno vlogo? Imenitno! Gotovo je tudi vprašala, kje se zdaj nahaja »Teror«, ali ne, Ela?«

»Da«, je odgovorila Ela, nekoliko začudena, kako da on to ve?

»To je bila tvoja sreča — če bi bil »Teror« v pristanišču ali kje v bližini kake obale, ti ne bi bila ušla smrti. Ona bi te bila ubila takoj, čim bi se ji posrečilo pobegniti.«

»Tega ne verjamem, William.«

»Ah, da, ti meni itak ne moreš ničesar verjeti!«

»William, tega nikakor nočem trdit — toda zdaj morava govoriti o tem, kar sem se namenila. — Lady Duncan je prepričana, da jo ti hočeš ubiti!«

Jack je nekaj zamrmral predse, česar pa Ela ni mogla razumeti.

Ela je vstala in stopila tesno k Williamu, ki se je komaj obrzdal, da je ne objame.

»William, povej mi: ali res hočeš ubiti to žensko?«

Jack se je dolgo časa boril sam s seboj, potem pa je s pridruženim glasom odgovoril:

»Ona je zaslužila smrt!«

»In ti sam hočeš izvršiti ta umor?«

»Hotel sem.«

»Ah, to pomeni: da jo bo zdaj umoril eden tvojih pomagačev? — William, to se ne sme zgoditi! Jaz dobro vem, da ona ni kriva.«

Jack se je znova zasmehal:

»Ha—ha, izvrstno je igrala svojo vlogo — ta Magdalena spokornica. O, Ela, ko bi ti vedela za vse njene zločine, ki jih je storila ne samo tu na Angleškem, ampak tudi v Španiji, potem bi drugače sodila!«

»Toda zato je ti vseeno ne smeš ubiti!«

»Ne? — Seveda, bolje je, da ona še nadalje ugonablja ljudi in da pri vsem tem ostane nekažnovana.« je trpko odgovoril Jack.

Ela je molčala.

Zdaj je tudi Jack vstal in po kratkem molku rekel:

»Ela, ti misliš, da jaz ubijam samo zato, ker me žene k temu želja po krvi. Ne, motiš se! Čeprav me moja divja kri goni k maščevanju, in vendar kaznujem le take, katerim posvetne oblasti ne morejo ničesar dokazati. — Zločinci, ki jim je uspelo izogniti se posvetnim zakonom, niso mogli pobegniti pred mojo roko!«

Ela si je v grozi zakrila obraz z rokami in se tresla po vsem telesu.

Jackov pogled je na mah postal blag in krotak.

»Ali sem te prestrašil Ela? — Oprosti mi,« je proseče spregovoril.

Ela si je odkrila obraz in solznih oči, a odločno odgovorila:

»William, to se ne sme več zgoditi!«

»Kaj se ne sme zgoditi?«

»Prisegel mi boš, da ne boš več ubijal! Jaz zahtevam to od tebe!«

Jack je težko sopeh.

»Kaj bi jaz dobil od tebe za to, Ela — da izpolnim tvojo zahtevo?«

»Ničesar!« je hladno odvrnila.

»Tvoje srce in tvoja ljubezen bi bili cena, za katero bi izpolnil to tvojo željo,« je odgovoril Jack in stopil tesno k njej.

»Moje srce lahko dobiš,« je odgovorila Ela, blede kot zid.

»Ela, Ela!« je radostno vzkliknil in jo hotel objeti.

Ela se je zdrznila in hitro nekoliko odmaknila.

»Moraš me prav razumeti, William. Moje srce lahko dobiš, pristane, da mi v trenutku, ko boš prisegel, da ne boš več ubijal, zabodeš nož v srce!«

Jack je prebledel. To je bil strašen udarec njegovim pravkar zbujenim novim upom!

»Da ubijem — tebe?« je zastokal in ustne so mu drhte. Njegov glas je zvenel tako bolešno, da se je Ela komaj premagovala, da se ni razokala.

»William, prisezi, da ne boš več ubijal. Če misliš, da je Manuela kriva, jo odpelji kam drugam, ali pa jo imej zaprto — toda ne ubijaj nikar!«

»Ela, ali veš kaj zahtevaš od mene?«

»To, kar moram, William! Dolgo noči sem premišljevala in se borila, hotela sem že iti v smrt, toda to bi bil greh. Zdaj pa sem se odločila: da se več ne ganem od tebe — «

»Ah, je olajšano vzkliknil Jack.

»Nisem še končala, William. Odločila sem se, da ostanem poleg tebe, samo za to, da te bom varovala zlega.«

»Ti torej ostaneš pri meni?« je vprašal Jack in se naredil, kot da je preslišal njene zadnje besede.

»Da, toda povem ti: nikar ne misli, da te bom kdaj drugače sprejela, kot dosedaj. Moja ljubezen do tebe — je ugasnila!«

William se je trpko nasmehnil. Nekaj časa je molčal in mrko gledal predse, potem pa je naglo vprašal:

»In Tereza? Ali hočeš tudi njej prizanesti, Ela?«

»Zakaj ne?«

»Ela, tega vraga varuješ? Tega demona, ki ves čas dela na tem, da me ugonobi?«

»In vendar je ne moraš radi tega ubiti!«

Jack je postal nestrpen.

»Saj je to samo nujna samobramba!« je vzkliknil.

»Res je, toda ti si to mejo vselej preskočil. In baš radi tega moraš prizanesti tej ženski, čeprav je zločinka. Dovolj je že bi bo krvi!«

Nekaj časa je Jack vprašujoče zrl v Elo, potem pa tiho vprašal:

»Ela, ali te je groza pred menoj?«

»Da, pred tvojimi deli!« je naglo odvrnila.

Iz domačih gajev

Vojeslav Mole:

Beneških mojstrov slike

Beneških mojstrov slike mnogokrat pred sabo v tvoji svetli zrem bližini: smejoče se nebo in tih škrlat večernih zarij v tajnostni daljini.

In zvezdnolepa kot gasnoč zapad sedi Madona v zarji in lišini in večno radost, večno jej pomlad kot v sanjah angel svira na violini.

Ko zrem te, zdiš se mi, edinomila, kot mojstrov purpurne, najslajše sanje:

Madona, Tais, Venus in Sibila,

uganka večna zemlje in neba, neskončnodaljna kakor zvezd bleščanje in vendar blizu kot utrip srca.

©

Vojeslav Mole je bil rojen 14. decembra 1886. v Kanalu na Goriškem. Poleg pesništva se udeležuje odlično kot umetnostni historik. Izdal je več samostojnih pesniških zbirk: »Ko so cvetele rože« ter znano »Tristia ex Siberia«, posebno zadnja je polna doživljajev po vsem božjem svetu, koder ga je metala vojna vihra. Vrnil se je domov dokaj pozno. Mole piše umetnostne razprave v slovenskem, poljskem, hrvaškem, srbskem ter nemškem jeziku. Sedaj živi kot univerzitetni profesor v Krakovu na Poljskem.

Kralj - pokrovitelj sokolskega zleta

Karlovac, 7. maja

Za Binkošti bo imela Sokolska župa v Karlovcu svoj izlet in bo ob tej priliki razvila svojo župno zastavo, ki jo ji je daroval Nj. Vel. Kralj Peter II. Župa je te dni dobila iz Beograda obvestilo, da je mladi kralj prevzel pokroviteljstvo nad prireditvijo in da bo tudi kum prve župne zastave karlovske sokolske župe.

Astrološka napoved

za 8. maj.

Nemiren dan. Na političnem polju nič dobri izgledi; pretijo nemiri. V splošnem neugodni vplivi ozvezdja kakor včeraj: slabo razpoloženje med ljudmi, razdraženost in nervoznost. Za malo delo in male poslovne zadeve je dan dober, denarstvu pa ne kaže dobro. — V zakonskem in ljubavnem življenju še vedno depresija; bolj so prizadeti moški, ker bodo doživljali razočaranja pri ženskah. V hiši sitnosti z ženskimi posli. — Pazite na zdravje, pomnite tudi današnje sanje, ker se rade uresničijo.

— Kupil sem si nov avto, dal sem pa v zameno star klavir.

— Pa je hotel trgovec z avtomobilom vzeti v zameno to staro razglašeno škaflo?

— Zakaj ga ne bi vzel, saj stane tu poleg.

★

— Strašna je ta gosposlična Berta!

— Zakaj?

— Za petindvajset priznanih let je rabila štirideset pravih.

Celje

— Podmladek Jadranske straže drž. realne gimnazije priredi v soboto 9. maja ob 20. v Narodnem domu akademijo z zaključno šolsko prireditvijo. Dobiček je namenjen za letovanje revnih in zdravstveno slabotnih podmladkarjev.

— Telovadna akademija celjskega Sokola bo nočijo ob 20. v gledališču. Spored je razviden iz lepakov; vstopnice se dobe v trafiki g. Frajleta na Dečkovem trgu.

— Pododbor Zveze kmetijskih fantov in deklet v Celju opozarja svoja društva, ki še niso poslala letnih poročil in poročil o občnih zborih, naj to čimprej store, da more tako tudi Pododbor sestaviti točno statistiko v delovanju in gibanju članstva.

— Opeklinam žveplene kisline je podlegel 24-letni Viktor Rijavec, strojnik ključavničar v kemični tovarni v Celju. Kakor smo že poročali, je Rijavec, ki je doma iz Zg. Hudinje, v nedeljo pri delu v tovarni padel v vročo žvepleno kislino. Dobil je opekline po vsem telesu ter je umrl v bolnišnici v torek ob 5. uri pop. N. v m. p.

Občni zbor Jugosl.-češkoslov. li-ge v Ljubljani bo 11. t. m. v II. nadstropju »Zvezde« ob 20. uri zvečer s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo predsedstva. 3. Poročilo tajnika. 4. Poročilo gospodarja. 5. Poročilo blagajnika. 6. Poročilo akademskega odseka. 7. Poročilo preglednikov računov in sklepanje o podelitvi absolutorija. 8. Volitev novega odbora in preglednikov. 9. Slučajnosti. Nato pa bo občni zbor Izvršilnega odbora lig dravske banovine. Vabimo vse člane in prijatelje društva, da se tega pomembnega občnega zbora v čim večjem številu udeležijo.

Osebnosti. Napredovali so: v II. pol. skupino 1. stop. dr. Vladimir Golja, predsednik apelac. sodišča; v IV. pol. skup. I. stop. Franc Gorečan, sodnik okrož. sodišča; dr. Stan-ko Štrukelj, sodnik okrož. sodišča v IV.—II. v Ljubljani; dr. Vladimir Rupnik, sodnik okrož. sodišča IV.—II. v Ljubljani.

Konferenca Male antante v Beogradu

Beograd, 7. maja
Stalni svet Male antante je imel včeraj svojo prvo sejo, ki se je udeležil prvič novi češkoslovaški zunanji minister Dr. Krofta.

Prva izjava dr. Krofte

Dr. Kamil Krofta je včeraj dal novinarjem prvo izjavo in sicer v srbohrvaščini. Zahvalil se je za svečan in prisrčen sprejem ob prihodu v jugoslovansko prestolnico. Izkoristil bom to priliko, je nadaljeval dr. Krofta, da si bom ogledal Beograd, ne samo kot zunanji minister, temveč tudi kot zgodovinar. Z veseljem bom po bratsko sodeloval na konferenci s predsednikom vaše vlade dr. Stojadinovićem in z romunskim zunanjim ministrom Tituleskom za najbolj učinkovito zagotovitev miru in varnosti v naših državah in v vsej Evropi.

Češkoslovaški listi

o beograjski konferenci

Č. T. K. poroča, da češkoslovaški tisk posveča veliko važnost konferenci balkanskega sporazuma in Male antante v Beogradu, ki je zaradi težkega mednarodnega položaja političen dogodek prvega reda.

Česke Slovo piše: Težkoče v Ženevi, nesložno zadržanje velesil do Srednje Evrope in Balkana in novi revizionistični poskusi zahtevajo, da ostane Mala antanta zedinjena in složna bolj kakor kdaj poprej.

Prager Presse piše: Cilj Male antante je še vedno sodelovanje držav v Srednji Evropi s pomočjo vseh zainteresiranih velesil.

Ljubljanska opera v Splitu

Split, 6. maja
V soboto se je pričelo gostovanje slov. opere v Splitu z Otelom. Po obsegu je splitsko gledališče največja stavba v Jugoslaviji, s petimi vrstami lož. V nedeljo se je vršila Lucija di Lamermor, v ponedeljek Katarina Izmajlova, nato Kavalir z rožo in danes v sredo se poje Ongelino. Razen Katarine Izmajlove so bile vse predstave polne.

Izmed solistov je dosedaj žela največji uspeh gđč. Župečeva s svojo

Lucijo di Lamermor. Bil je tak njen grandiozen uspeh, da morajo danes zvečer, ko se daje Angeliina, po koncu predstave, dodati še eno dejanje Lucije di Lamermor. Jutri v četrtek na praznik sv. Duje se poje popoldne prva opera v Splitu in to je Ples v Savoyu.

Ljubljanske publike se je edino spomnil g. Bojan Peček ter ji pošilja, kakor tudi — »Glasu«, pozdrave iz romantičnega Splita.

Komunike o sporazumu

Beograd, 7. maja
Včeraj popoldne ob 14.20 so ministri zunanjih zadev držav balkanskega sporazuma sprejeli novinarje. Predsednik Balkanskega sporazuma Ruždi Aras jim je prečital komunike o rezultatu konference stalnega sveta balkanskega sporazuma. Komunike se glasi:

Stalni svet balkanskega sporazuma je imel od 4.—6. maja v Beogradu pet sej pod predsedstvom ministra Ruždi

Arasa, turškega zunanjega ministra in sedanjega predsednika Balkanskega sporazuma.

Vsa vprašanja, ki so bila na dnevnem redu, so bila pretresena in rešena v najbolj prijateljskem duhu, ki ga diktira nacionalni interes štirih držav, kakor tudi varnost na Balkanu in vzdrževanje občega mira, za katerega je balkanski sporazum bolj kakor kdaj poprej. Glede vseh vprašanj, o katerih se je razgovarjalo, so se štirje zunanji ministri docela sporazume-

li. Grška je precizirala svoje stališče do Balkanskega pakta v zmislu večje solidarnosti med pogodbenicami v enoglasno zadovoljstvo članov sveta. Ker bazira politika balkanskega sporazuma na nespremenljivosti sedanjih meja in spoštovanju varnosti, je stalni svet določil najbolj učinkovite mere glede njih stroge upoštevanosti v delu Evrope, v kateri leže balkanske države. Stalni svet je preciziral tudi stališče Balkanskega sporazuma glede vseh važnih mednarodnih držav, ki so na dnevnem redu. Stalni svet se je odločil, da se zopet sestane najprej v Ženevi med ženevskim zasedanjem v spt. t. l., nato pa še meseca decembra v Atenih.

Po prepričanju tega komunikeja je Ruždi Aras izjavil, da so zunanji ministri novinarjem na razpolago. Pripravljeni so odgovarjati na njih vprašanja. Toda nihče od navzočih novinarjev se ni oglašil k besedi. Titulescu je tedaj rekel veselo: To je prvič v mojem življenju, da vidim pred seboj toliko novinarjev in da so vsi nemi...

Francoški novinar Casteran je nato rekel: »Ne vprašujemo, ker že v naprej vemo, kakšni bi bili odgovori.« Titulescu je nato vprašal Casterana: »Recite mi, kakšen odgovor bi vi pričakovali?« Na ta poziv se zopet ni nihče oglašil. Titulescu je vstal in z nasmehom ugotovil: »Vidite, premagali smo vas!« Ministri so se nato poslovili in odšli obedovat.

Ampak za vraga, saj ste mi izruvali popolnoma zdrav zob!
— Nič ne stri, pride pa gnili zdaj na vrsto!

V nedeljo 10. maja t. l. priredi ljubljanska strelska družina na vojaškem strelišču jurjevanje. Začetek ob 6. uri zjutraj, nakar se prične streljanje. Vabljeni vsi prijatelji strelskega pokreta.

»Filozofsko društvo« v Ljubljani bo imelo v soboto, dne 9. maja t. l. ob 18. uri v predavalnici mineraloškega instituta na univerzi sedmo predavanje. Predaval bo prof. bog. g. dr. Janez Janžekovič o temi »Današnje filozofske struje na Francoskem«. Vabljeni člani in oni, ki se zanimajo. Vstop prost.

Ljubljanska garnizija je slavila svoj tradicionalni Gjurgjev danak. Vse vojaške edinice, obdane s cvetjem so odkorakale na letališče, kjer je bila že ob 7 zjutraj velika parada. Slavnostim so prisostvovali ban dr. Natlačen, general Popadič, župan dr. Adlešič, ter drugi veljaki. Po paradi je bila zakuska ter tudi pogostitev vojaštva.

»Glas« je zanimiv
Čitaj »Glas«

Na sončnih plažah Kalifornije igrajo v kopalnih oblekah bridge partije. Najnovejša iznajdba je pa magnetska mlza za bridge, iznajdba Ely Eulbertsonove

Ladja duhov

Doživljaj na južnem jezeru

Sinje jezero se je smiseljalo na soncu. Bela jadra so plula preko gladine, za malimi parniki je vihral dim kot zastava. Od časa do časa je šinil motorni čoln s cariniki k ladji, ki je pristajala. Vse to se je dogajalo mirno in spokojno, ker ni bilo še nastopilo leto 1914. in nobena držav, ki so mejile po druga na drugo, se ni bogve kaj razburjala, če se je pokadilo nekaj monopoliziranih ali tudi nemonopoliziranih cigaret onstran meje.

Prve sence

Zvečer je zavel hladen sever s hribov v doline ob jezeru. Parniki in jadrnice so se vračale v pristanišča, cariniki pa so kadili cenene inozemske cigarete, pili neocarinjeno vino in igrali z nežigosanimi kartami, ki so jih nekje bili zasegli. In niso nadlegovali ne jezera ne pevec v čolnih. Kadar pa ni bilo mesečine, je zavladala popolna tišina na jezeru.

Prve sence so padle na to idilično samoto neke avgustovske noči, ko je divjala nevihta. Morda je bil to le blisk in grom, ki je neprestano odmeval, meni pa se je zdelo, kot da slišim ropotanje koles oddaljenega parnika. Potem zopet škripanje tramov na pomolu. Ko pa sem stopil k oknu, se mi je vsul dež v obraz, ropot koles je ponehal in v dalji se mi je zdelo, da je izginila tudi neka luč.

Naslednjega jutra je solnce zopet prekrasno sijalo in zdelo se mi je kot da sem minulo noč vse samo sanjal. Zopet je minulo nekaj noči, ne da bi se kaj pripetilo. Toda v tretji in četrti noči se je moja domneva potrdila. Po noči je ležala lahna megla nad jezerom, tedaj sem se prebudil, ker sem razločno slišal škripati leseni pomol. Takoj nato pa zaslišim zamolklo povelje »Stoj«, ki ga je dal kapitan po govornilni cevi v strojni prostor. Potem se mi je posrečilo, da sem zagledal medle obrise malega parnika, katerega še sploh nisem videl na tem jezeru. In potem — potem je parnik izginil v gosti jutranji megli.

Nezaupljivi natak

Po zajtrku sem poiskal natakarja, ki je bil vedno zelo skrben in me vsak dan vprašal, dali ne vsebuje to ali ono pismo kaj neprijetnega zame. »Večerni parnik je imel snoči precejšnjo zamudo«, sem pričel. Natak se je vidno prestrašil. »Večerni parnik je prišel skorajda točno, niti pol ure zamude«, je nekako s težavo spravil iz sebe natak.

Zadovoljno sem pokimal, saj sem to itak sam vedel. »Toda, kaka ladja pa je ponoči pristala?«

»Gospod je videl?« mu je ušlo v strahu. In v razburjenju mi je izročil še neodbrano pošto, med drugim tudi denarno nakaznico na nekoga drugega.

»Seveda, nisem le videl, ampak tudi slišal!«

»Gospod se moti«, je menil.

»Tihotapska ladja najbrže, sem kar tako mimogrede pripomnil. Natak je razburjeno zanikal, kar me je še bolj utrdilo v mojem sumu. Naslednjega dne je imel ne-le opoldanski parnik, ampak tudi večerni

kar tra ure zamude. Noč je minula brez motenj.

Naj si že bo, da je natakar zadobil do mene zaupanje, ker sem že več dni zaporedoma pošlal svojo pošto kar odprto na mizi, kratkomalo, tretjega dne zjutraj mi je skrivnostno zašepetal:

»Drevi pride!«

Nisem se zmenil za krasni dan, ampak sem zbiral moči za noč. Sklenil sem, da moram priti na krov te skrivnostne ladje. Zgodaj popoldne je nastala huda nevihta, jezero je valovilo, in večerni parnik je imel zopet dve uri zamude, in vlak je zaman čakal potnikov. S cigaro v ustih sem čakal na zadnji parnik, ker da se ladja duhov ne bo pojavila pred zadnjim resničnim parnikom, o tem sem bil prepričan.

In res je priplul večerni parnik in pristal v pristanišču, ko sem se odločil, da se podam na pomol. Bilo je tja le par korakov od hotelske terase. Toda komaj sem krenil proti pomolu, je ladja že izginila. Še nikoli nisem bil tako siguren kot nocoj, zdaj sem bil zelo razočaran.

V naslednjih dneh sem zaman čakal. Bilo je jasno vreme, nevetrovno in vse ladje so točno prihajale. Tako je bilo ves čas do konca avgusta, in moj prijatelj natakar mi ni dal nobenega mišljaja. Toda ko se je vreme poslabšalo, je postal vidno nervozen. Njegovo slabo razpoloženje sem si razlagal s slabim vremenom in z odhajajočimi letoviščarji. Sam pa sem bil sklenil, da moram to zagoneško rešiti, pa magari čakam do prihodnje sezone.

Tudi napetost mojega prijatelja je naraščala. Saj je pričakoval 10 frankov, če mi bo lahko zopet prav svetoval. Ves čas je pogledaval na uro in ko je zadnji vlak odrinil, ne da bi čakal na parnik, si je vidno oddahnil in mi pošepetal: »Nocoj pride gotovo!«

Začudenje

Zdaj pa nisem čakal šele na odhod večernega parnika, ki je prišel in zopet odšel. Vso svojo pozornost sem osredotočil na jezero. Moje potrpljenje, ki je bilo dolge tedne postavljeno na hudo preizkušnjo, je tokrat prišlo na svoj račun. Komaj je izginil večerni parnik, ko sem že slišal šumenje valov, in nekaj trenutkov se je približalo k bregu. Previdno in skrivaj sem se približal in že sem slišal kapitanovo povelje. Prepričan sem bil, da je tihotapska ladja, in sem skoraj padel v vodo med ladjo in kopnem, tako hitro se je spet odmaknila od brega. Toda že se mi je prožila roka v pomoč in tako sem le prišel srečno na krov, dasi nekoliko pobit.

Nič manj pa ni bila začudena posadka. Vljudo me je vprašal kapitan, ki je bil v kroju ladjske družbe, obratujoče po jezeru, kam da hočem. »K zadnji postaji« sem odgovoril. Ljudje so se spogledali. Zdaj sem se obrnil k kapitanu, bil je isti, ki je vozil običajne ladje.

Njegov izraz se mi je zdel precej vznemirjen, ko je naenkrat spregovoril:

»Želite pojasniti, gospod? Tukaj je vojni red naše družbe. Tukaj vidite s širokim robom zaznamovan zadnji nočni parnik. Vozi le po po-

trebi. Čas odhoda točno ob polnoči. »Ladja duhov« nas imenujejo.«

»In kdaj vozi?«, sem vprašal, trd od strmenja.

»Železniška družba z nasprotni strani jezera nam daje denarno podporo vsako sezono pod pogojem, da imamo povprečno le pet minut zamude. To je naša skrivnost, gospod«, je zaključil skoraj grenko. »Ladja duhov pride skoraj vedno toliko prezgodaj, kolikor imajo ladje podnevi zamude. In tako stoji potem v letnem poročilu: »povprečna zamuda: 0 minut.«

Dolarji iz Amerike za stradajoče Hrvate

Zagreb, 7. maja.

Za akcijo za pomoč pasivnim krajem na Hrvatskem so se posebno ogreli ameriški Hrvati, ki so doslej poslali precejšnje vsote dolarjev naravnost dr. Vladimiru Mačku.

Hrvatski izseljenci so poslali zdaj hrvatskemu metropolitu dva čeka, in sicer za 1000 in za 212 dolarjev. Hrvatski metropolit je predsednik te akcije. Za dolarje je dobila akcija okoli 61.500 Din.

Bogataši v Franciji se boje za zlato

London, 7. maja. V ponedeljek so angleška letala prinesla iz Francije ogromne količine zlata. Po znani levičarjev v Franciji so se namreč francoski denarni mogotci, ki so imeli doslej nakupično zlato v svojih bankah, ustrašili levičarjev in njih morebitne denarne politike. Ker je prišlo z zadnjimi volitvami v parlament tudi 83 komunistov, se je strah francoskih bankirjev še povečal. Zdelo se jim je potrebno, da za vsak primer spravijo svoje zaklade na varno.

Na letališču v Hestonu in Croydonu so pristala letala, ki so prinesla v Anglijo za dva in pol milijona funtov sterlingov zlata. Iz Londona je odšlo v Francijo več posebnih letal, ki so se vrnila z zlatim tovorom. Francoski bankirji so deponirali svoje zaklade v londonskih bankah. Nekaj angleških letal je odneslo francosko zlato tudi v Belgijo in Nizozemsko.

Senzacionalna sodba o Avstriji

Pariz, 7. maja. Ugledna francoska osebnost Paul Bastid, ki je predsednik parlamentarnega odbora za zunanje posle v francoski zbornici, je objavil v listu »Ere nouvelle« senzacionalno sodbo o Avstriji.

Paul Bastid je ugotovil, da ima avstrijska vlada dr. Šušnika za seboj manjšino Avstrijcev in da ta vlada živi samo s pomočjo zaščite Italije. Po mišljenju Paula Bastida je Avstrija v nevarnosti z najmanjšim incidentom.

Glede na stališče Francije do Avstrije pravi Bastid, da je želeli, da bi Francija bila glede Avstrije še nadalje zelo previdna. Avstrija ni za Francijo prvi problem. Je mnogo drugih problemov ki zanimajo predvsem Francijo. Sploh pa ne gre za neodvisnost Avstrije, ki je samo na papirju,

temveč gre za premoč Rima ali Berlina na Dunaju. »Sveti egoizem« mora biti včasih tudi za Francijo prvo geslo. Spremljajmo dogodke v Avstriji kot bistri opazovalci in delujmo brez predsodkov, kakor najbolje ustreza našim interesom.

Pogajanja med našo državo ter češkoslovaško glede kompenzacijske trgovine. Naša narodna banka in češkoslovaška narodna banka sta sklenili novo pogodbo glede kompenzacijske trgovine med obema državama. Ta pogodba velja samo za nove trgovske posle, za katere še niso izvršena plačila v kliringu. Češkoslovaški tisk sedaj trdi, da ta pogodba ne zadovoljuje. Zato bo začetkom tega tedna potoval v Beograd delegat ing. Sourek, da zastopa Češkoslovaško pri kompenzacijskih poslih z Jugoslavijo.

„Glas“ je zabaven

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službo, plačajo samo po 25 par za besedo. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znamkah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri nastavitvi.

HRANILNE KNJIZICE
prodane ali kupite najbolje potom moje oblasti vodo dovoljene pisane. — Denar tako j. Priložite znamke.
RUDOLF ZOBE, Ljubljana
Gledališka ulica 12. Telefon 88-10.

Textil-industrie
Sammlung Goeschen, tri knjige, Spinnerel, Weberei, Färberei, prodam za Din 75.-. Naslov v upravi.

Hranilno knjižico
Kmetijske posojilnice, Mestne hranilnice ali Ljubljanske kreditne z vloga do Din 50.000.- ali različnih z manjšimi vlogami, kupim. Ponudbe na ogl. odd. »Glasa naroda« pod »Do 15. maja«.

Berlitz
nemški I. del in italijanski I. in II. del, prvi nov, drugi kot nov, prodam za Din 100.-. Vprašati pod »Sem zainteresent« na ogl. odd. »Glasa naroda«.

Gospodarska podjetja
kot trgovine, industrije, hotele, restavracije, kavarne, bufete, trafike, prodajalne, mlekarne in vsa druga obrtna podjetja prodajamo in posredujemo nakup hitro, vestno in uspešno. Informacije pošiljamo proti predplačilu Din 5.- v poštinih znamkah. Poslovna Pavlekovič, — Zagreb — Ilica 144.

Radio Ljubljana

Petek: 11: Šolska ura: Proslava Matereškega dne, nastop učenk licejske narodne šole v Ljubljani, vodl gđ. Grošljeva; 12: plošče; 12.45: poročila; 13: čas, spored; 13.15: plošče; 14: vreme, borza; 18: Zenska ura: Obzorje gospodinje, ga. Vika Kraiger; 18.20: plošče; 14.40: Naša brezposelnost, g. dr. Mihelak; 19: čas, poročila; 19.30: Narodna ura: Naloga vojske med narodom; 20: Pevski koncert »Ljubljanskega zvona«, prenos iz Filharmonije ob 25-letnici Zorka Prelovca; 21: plošče; 21.20: Sedaj pa po domače, kvintet »Hmtadra«; 22: poročila; 22.30: Angleške plošče do 23. ure.